

Sammanträdesprotokoll A socialnämnden den 26 augusti 2026

Sammanträdet plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 8.15–12.00

Beslutande

Morgan Olsson(S), ordförande

Linda Hurtig (S)

Eva Blomqvist (S)

Erika Blom (S)

Cecilia Jonasson-Ross (S)

tjänstgörande ersättare

Aina Sundbaum (C)

tjänstgörande ersättare

Tore Olofsson (C)

tjänstgörande ersättare

Eskil Ehnberg (M)

Viktoria Trewe (M)

Erika Ågevall (M)

Tomas Edin (SD)

Mikael Nicolic (SD)

tjänstgörande ersättare

Ulla Hallin (SD)

Justerare

Eskil Ehnberg (M) utses att justera protokollet, paragraf 108 - 121 .

Justeringen sker digitalt.

Underskrifter

Morgan Olsson, ordförande

Eva Lif, sekreterare

Eskil Ehnberg, justerare

Anslag/bevis

Protokollet är justerat och socialnämnden publicerar det på kommunens webbplats under perioden 8 september till 30 september. Protokollet förvaras på Vård- och socialförvaltningen i Strömsund.

Övriga närvarande

Eva Lif, sekreterare

Pernilla Johansson, förvaltningschef

Rickard Persson, chef teknik och serviceförvaltningen §109

Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service §110-112

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg §111-112

Anneli Rolandsson, enhetschef individ och familjeomsorgen §114

Magnus Ahlstrand, verksamhetschef individ och familjeomsorgen §115

Sandra Henriksson, chef miljö och byggavdelningen §119

Diarienummer SN.2026.1 700

§ 108 Fastställande av föredragningslista

Socialnämndens beslut

Föredragningslistan fastställs.

Diarienummer SN.2026.211 722

§ 109 Projektering nytt särskilt boende Rossön/Backe

Pernilla Johansson, förvaltningschef och Rickard Persson, chef teknik och serviceförvaltningen presenterar läget kring nytt särskilt boende.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden tar del av informationen om Kommunstyrelsens beslut om fortsatt projektering av nytt särskilt boende.
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra allt som är möjligt för att hinna färdigt innan nuvarande hyresavtal löper ut, annars se över möjligheten till förlängning av hyresavtalet för Älvgården.
3. Socialnämnden uppdrar till vård- och socialförvaltningen att tillsammans med teknik- och serviceförvaltningen genomföra projekteringen samt ta fram ett investeringsäskande.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden

- tar del av informationen om Kommunstyrelsens beslut om fortsatt projektering av nytt särskilt boende.
- ger förvaltningen i uppdrag att göra allt som är möjligt för att hinna färdigt innan nuvarande hyresavtal löper ut, annars se över möjligheten till förlängning av hyresavtalet för Älvgården.
- Uppdrar till vård- och socialförvaltningen att tillsammans med teknik- och serviceförvaltningen genomföra projekteringen samt ta fram ett investeringsäskande och återkomma med slutligt underlag avseende kostnader, tidplan och genomförande inför beslut om byggnation.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut med redigering av punkt 3 med begäran att återkomma med underlag stryks.

Justerare

Tilläggsyrkande

Eskil Ehnberg (M) yrkar ett tillägg med att det fortsatta arbetet bedrivs med öppenhet för alternativa lösningar och utan att nuvarande förslag föregriper det slutliga beslutet.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner stöd för eget yrkande.

Reservation

Eskil Ehnberg (M), Viktoria Trewe (M), Erika Ågevall (M), Tomas Edin (SD), Ulla Hallin (SD) och Mikael Nicolic (SD) reserverar sig till förmån för tilläggsyrkandet

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda särskilt boende i Rossö/Backeområdet med färdigställande senast november 2028, som ersättning för det nuvarande särskilda boendet Älvgården efter uppsagt hyresavtal. Sedan 2020 har vakanser på trygghetsboendet gällande uthyrning av lägenheter på Rossöcenter varit många vilket lett till minskade intäkter för kommunen. Utifrån ett ekonomiskt perspektiv samt kompetensförsörjningsutmaningen gjordes en översyn om möjligheterna till ett kombinerat trygghetsboende och särskilt boende och på så sätt samlokalisera verksamheten, trots att det skulle innebära en minskning av antalet särskilda boendelägenheter.

Vid genomlysningen som gjordes hösten 2025 hade samtliga lägenheter på Rossöcenter hyrts ut och det fanns medborgare i kö. Besittningsrätten medför att lägenhetsinnehavarna har rätt att bo kvar då det saknas möjlighet att ersätta med andra lägenheter i området. Trygghetsboende är prioriterat enligt kommunens äldreomsorgsplan varför bedömningen är att låta Rossöcenter kvarstå som ett renodlat trygghetsboende. Vård- och socialförvaltningen har fått i uppdrag att se över alternativ för nybyggnation.

Tomtutredning och funktionsprogram

Kommunstyrelsen beslutade, § 114 den 2 juni 2026, att tomten Långnäset/Kägelbansudden i Backe är den tomt projekteringen ska göras på. Socialnämnden har beslutat om ett funktionsprogram för hur särskilda

boenden i kommunen kan utformas och i detta förespråkas ett bygge i markplan.

Ekonomiska konsekvenser

Fortsatt projektering medför kostnader för framtagande av projekteringsunderlag, tekniska utredningar och konsultinsatser. Dessa kostnader bekostas med avsatta vindkraftsmedel enligt beslut i Kommunfullmäktige, § 3 den 25 februari 2026, att avsätta 1 000 000 kronor för projektering av nytt särskilt boende i Rossön/Backe området.

Underlag till beslut

AU § 87/2026

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Teknik och serviceförvaltningen

Diarienummer SN.2024.40 742

§ 110 Ny gruppbostad med särskild service LSS 2024

Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service redovisar förslag angående ny gruppbostad.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna tilläggsäskande om 7,2 milj kr för nybyggnation av ny gruppbostad LSS samt överlämna äskandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden godkänner tilläggsäskande om 7,2 milj kr för nybyggnation av ny gruppbostad LSS samt överlämna äskandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Ändringssyrkande

Tomas Edin (SD) yrkar att tilläggsäskandet reduceras med utökningen som avser konstnärlig utsmyckning.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner stöd för eget yrkande.

Reservation

Tomas Edin (SD), Ulla Hallin (SD) och Mikael Nicolic (SD) reserverar sig till förmån för ändringsyrkandet.

Sammanfattning av ärendet

Efter genomförd upphandling avseende nybyggnation av ny gruppbostad LSS har inkomna anbud analyserats. Anbudsutfallet visar att kostnaden för projektets genomförande överstiger den tidigare beslutade investeringsramen.

Den ökade kostnaden beror främst på rådande marknadsförutsättningar, ökade bygg- och materialkostnader samt anbuds nivåer som ligger högre än

de kalkyler som låg till grund för det ursprungliga investeringsbeslutet. Efter genomgång av anbudet bedöms kostnadsökningen vara marknadsmässigt motiverad.

För att projektet ska kunna genomföras enligt plan och säkerställa att verksamhetens behov tillgodoses krävs därför en utökning av investeringsbudgeten med 7,2 miljoner kronor.

Anbud	23 770 000 kr
Solceller	400 000 kr
Oförutsett, 6% (lägre % då vi vet byggkostnad)	1 426 200 kr
Byggherrekostnader (anslutningar, myndigheter mm)	1 000 000 kr
Belastning investering till idag	689 206 kr
Verksamhetskostnader kopplade till bygget	600 000 kr
Konstnärlig utsmyckning 1%	279 000 kr
Beviljad investering	- 21 000 000 kr
Tilläggsäskande	7 164 000 kr

Underlag till beslut

AU § 88/2026

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunstyrelsen

Diarienummer VSF.2026.15 739

§ 111 Rapport till kommunens revisorer och kommunfullmäktige - ej verkställda beslut 2026

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg och Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service redovisar ej verkställda beslut.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lämnar kvartalsrapport 2 2026 till kommunens revisorer och kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden lämnar kvartalsrapport 2 2026 till kommunens revisorer och kommunfullmäktige.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 f-g § till Inspektionen för vård och omsorg och till de revisorer som avses i 3 kap. 10 § kommunallagen (2017:725) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet.

För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Socialnämnden ska även anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 h § till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske kvartalsvis.

Underlag till beslut

AU § 95/2026

Tjänsteskrivelse

Kvartalsrapport 2, 2026

Beslut skickas till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

RAPPORT till kommunens revisorer och kommunfullmäktige

Datum	Kvartal
260731	2

Gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställt på nytt	Verkställt/datum
Särskilt boende		X		09-23-25 07-31-26		Tackat nej till erbjudande 2026-03-01, vill vänta på större rum.	
Särskilt boende		X		11-07-25 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	04-15-26
Särskilt boende	X			01-08-26 07-31-26		Personalbrist	05-01-26
Särskilt boende		X		01-09-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	04-20-26
Särskilt boende		X		01-09-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	05-11-26
Särskilt boende		X		01-30-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	02-09-26
Särskilt boende		X		02-04-26 07-31-26		Tveksam till insatsen.	07-02-26
Särskilt boende		X		02-09-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	07-15-26
Särskilt boende	X			03-12-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	07-06-26
Särskilt boende		X		03-23-26 07-31-26		Platsbrist.	06-29-26

(1/2)

RAPPORT till kommunens revisorer och kommunfullmäktige

Datum	Kvartal
260401	2

Gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställt på nytt	Verkställt/datum
Särskilt boende		X		04-09-26 07-31-26		Önskemål om specifikt boende.	

RAPPORT till kommunens revisorer och kommunfullmäktige

Datum	Kvartal
260826	2

Gynnande beslut enligt 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställt på nytt	Verkställt/datum
Ledsagarservice och kontaktperson		X		250930-260826		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	
Bostad med särskild service kontaktperson, dag. verksamhet	X			251120-260826		Inflyttad i bostad, inväntar övrig verkställighet	
Bostad med särskild service	X			250501-260826		Verkställd	260707
Daglig verksamhet		X		250301-260826		Flytt till annan kommun Avslutad	260401
Kontaktperson		X		250930-260826		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	
Kontaktperson	X			250910-260826		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	
Avlösarservice och korttidsvistelse		X		250902-260826		Svårt att hitta lämpliga uppdragstagare	
Avlösarservice och korttidsvistelse		X		250902-260826		Svårt att hitta lämpliga uppdragstagare	
Bostad med särskild service och daglig verksamhet	X			251215-260826		Verkställd	260525
Bostad med särskild service	X			260206-260826		Har specifika önskemål	
Bostad med särskild service		X		260316-260826		Många aktörer behöver samverka	

Diarienummer VSF.2026.14 739

§ 112 Individrapporter till inspektionen för vård och omsorg IVO - ej verkställda beslut 2026

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg och Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service redovisar individrapporterna.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lämnar individrapporter för kvartal 2 2026 till inspektionen för vård och omsorg.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden lämnar individrapporter för kvartal 2 2026 till inspektionen för vård och omsorg.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 f-g § till Inspektionen för vård och omsorg rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen och 9 § lag om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet. Socialnämnden ska även anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Förvaltningen redovisar individrapporter för kvartal 2 2026.

Underlag till beslut

AU § 33/2026

Tjänsteskrivelse

Individrapporter kvartal 2 2026

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Inspektionen för vård och omsorg, IVO

Justerare

Diarienummer SN.2026.28 700

§ 113 Sekretess

Protokollförs i socialnämndens sekretessprotokoll.

Diarienummer IFO.2026.22

§ 114 Internkontroll Skyndsamhet i barnutredningar 2026

Anneli Rolandsson, enhetschef individ och familjeomsorgen redovisar läget kring skyndsamhet i barnutredningar.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisning av internkontroll för skyndsamhet i barnutredningar samt vidtagna och planerade åtgärder.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisning av internkontroll för skyndsamhet i barnutredningar samt vidtagna och planerade åtgärder.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens internkontrollplan för 2026 som fastslogs 17 december 2025 § 156, ska kontroll ske av barnutredningars varaktighet. Resultat från kontrollen ska sammanställas och rapporteras till socialnämnden fyra gånger per år, i februari, maj, augusti och november.

Internkontrollen syftar till att på ett strukturerat sätt följa barnutredningarnas varaktighet, att undersöka om kravet på skyndsam handläggning efterlevs och att lagstadgad utredningstid på högst fyra månader inte överskrids. Vid redovisningen 21 maj 2025 fick verksamheten i uppdrag att komplettera med utvecklingen av antalet inkomna orosanmälningar under året.

Process/rutin

Barnutredningars varaktighet, att undersöka om kravet på skyndsam handläggning efterlevs och att lagstadgad utredningstid på högst fyra månader inte överskrids.

Vad kontrolleras/Kontrollmoment

Mätning av utredningstid i individ- och familjeomsorgens barnutredningar.

Frekvens

Fyra gånger per år redovisas internkontrollen, februari, maj, augusti, och november.

Kontrollansvar

Kontrollen utförs av enhetschef för barn och familj gruppen IFO.

Metod/Hur sker kontrollen

Kontrollen sker genom sökverktyg i Lifecare. Sammanställning av utredningar avseende barn 0-17 år.

Resultat/Utfall

Totalt är 44 stycken barnutredningar pågående.

- 32 av dessa utredningar har varit pågående upp till fyra månader
- 6 stycken utredningar har varit pågående över fyra månader
- 6 stycken utredningar har beslut om förlängd utredningstid

Kommentar

Resultatet vid denna mätning visar att andelen utredningar som genomförts inom fyra månader per den sista juni 2026 uppgår till 73 % jämfört med föregående 78 %. Antalet utredningar är något lägre 44 stycken, jämfört med 45 stycken i föregående mätning. Det är 13,5 % av utredningarna som har beslut om förlängd utredningstid vid denna mätning, jämfört med föregående då det i 11 % av utredningarna fattats beslut om förlängd utredningstid. Andelen utredningar som slutförs inom fyra månader har minskat något sedan senaste mätningen. Det framkommer även att det är en viss ökning av antalet utredningar med förlängd utredningstid.

Orosanmälningar

Under 2025 inkom totalt 601 orosanmälningar för barn 0-17 år.

Under perioden 1 januari 2026 till 30 juni 2026 inkom 323 orosanmälningar för barn 0-17 år.

Underlag till beslut

AU § 93/2026

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Vård och socialförvaltningen

Diarienummer IFO.2026.217 752

§ 115 Insatser utan beslut - Budget och skuldrådgivning

Magnus Ahlstrand, verksamhetschef individ och familjeomsorgen redovisar förslag på insats utan beslut.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att insatsen budget- och skuldrådgivning tillhandahålls utan behovsprövning till personer som är bosatta i Strömsunds kommun, har fyllt 18 år och har skulder eller i övrigt behöver stöd i att hantera sin ekonomi.

Dokumentation av insatsen sker enligt regler för handläggning av ärenden och genomförande av insatser som rör enskilda. Budget- och skuldrådgivning som endast avser allmän rådgivning omfattas inte av skyldigheten att föra dokumentation av personliga förhållanden.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden beslutar att insatsen budget- och skuldrådgivning tillhandahålls utan behovsprövning till personer som är bosatta i Strömsunds kommun, har fyllt 18 år och har skulder eller i övrigt behöver stöd i att hantera sin ekonomi.

Arbetsutskottet föreslår även att dokumentation av insatsen sker enligt regler för handläggning av ärenden och genomförande av insatser som rör enskilda. Budget- och skuldrådgivning som endast avser allmän rådgivning omfattas inte av skyldigheten att föra dokumentation av personliga förhållanden.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden beslutade den 17 juni 2025, § 78, med stöd av den kommande nya socialtjänstlagen (2025:000), att ett antal av de insatser som utförs av individ- och familjeomsorgen fr.o.m. den 1 oktober 2025 inte behöver föregås av en individuell behovsprövning. Nämnden beslutade

även i vilken utsträckning dokumentation av personliga förhållanden skulle ske i dessa ärenden.

Insatsen budget- och skuldrådgivning är en insats som ligger under socialnämndens ansvar och som i Strömsunds kommun utförs av Överförmyndaren. Insatsen utförs utan behovsprövning men omfattas inte av nämndens beslut i juni 2025. Då avsikten är att insatsen även i fortsättningen ska utföras av Överförmyndaren utan behovsprövning behöver socialnämnden fatta beslut avseende detta samt i fråga om dokumentation av insatsen.

Beskrivning av ärendet

Den 1 juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen (SoL) i kraft. Lagen ger i 11 kap. 5 § socialnämnden möjlighet att tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan individuell behovsprövning. Lagen innehåller också i 14 kap. särskilda dokumentationsregler som ska tillämpas vid genomförandet av insatser utan individuell behovsprövning och för insatsen rådgivning.

Insats utan behovsprövning

Budget- och skuldrådgivning är en lagstadgad kommunal service där enskilda kan få rådgivning om sin ekonomi. Enligt 13 kap. 2 § SoL ska socialnämnden erbjuda budget- och skuldrådgivning om en skuldsatt person behöver vägledning för att hitta långsiktiga lösningar på sina ekonomiska svårigheter. Insatsen ska även erbjudas under ett skuldsaneringsförfarande till dess att skuldsaneringen är helt avslutad. Syftet är att genom ekonomisk rådgivning bidra till att förebygga skuldproblem och att ge hjälp med att finna lösningar.

Insatsen innebär bl. a. stöd i att:

- - planera sin ekonomi och att göra en budget,
- - hantera och prioritera skulder,
- - kontakta fordringsägare,
- - ansöka om stöd kring skuldsanering, och
- - att skapa nya ekonomiska vanor.

Inom ramen för insatsen ska även information ges om vilken hjälp som finns att få från socialtjänsten vid andra behov.

Insatsen budget- och skuldrådgivning omfattar även allmän rådgivning, vilket innebär kortare rådgivningssamtal om budget- och skuldfrågor.

Insatsen budget- och skuldrådgivning ligger i Strömsunds kommun hos Överförmyndaren, men är ändå socialnämndens ansvar. Insatsen ges sedan tidigare utan behovsprövning till kommunmedborgare som har behov av den. Det finns skäl att erbjuda den även i fortsättningen utan behovsprövning. Socialnämnden behöver därför fatta beslut om att insatsen med stöd av 11 kap. 5 § SoL kan tillhandahållas utan behovsprövning.

När kommunen beslutar att erbjuda en insats utan individuell behovsprövning behöver kommunen också ta ställning till om insatsen ska vara öppen för alla eller om den enskilde måste uppfylla vissa villkor för att kunna ta del av den. Villkoren får inte medföra att kommuninvånarna behandlas olika om det inte finns sakliga skäl som motiverar det. Förutsättningar för att få insatsen budget- och skuldrådgivning föreslås vara att den enskilde är bosatt och folkbokförd i Strömsunds kommun, har fyllt 18 år och har skulder eller i övrigt behöver stöd i att hantera sin ekonomi.

Dokumentation

Socialnämnden behöver även ta ställning till frågan om dokumentation av insatsen budget- och skuldrådgivning. Mot bakgrund av att insatsen rör enskildas personliga förhållanden och då det inte föreligger särskilda skäl att med stöd av 14 kap. 5 § SoL göra undantag, ska dokumentation ske enligt huvudregeln i 14 kap. 3 §.

För budget- och skuldrådgivning som avser allmän rådgivning finns med stöd av 14 kap. 4 § SoL ingen skyldighet att dokumentera uppgifter om enskildas personliga förhållanden. Dokumentationen behöver endast innehålla sådana avidentifierade uppgifter som är nödvändiga för att följa upp, utvärdera och kontrollera verksamhetens kvalitet, såsom antal mottagare av insatsen, deras ålder och kön.

Underlag till beslut

AU § 91/2026

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Diarienummer SN.2026.209 701

§ 116 Rekommendationsbeslut Riktlinjer Centrum mot våld 2026

Pernilla Johanson, förvaltningschef redovisar riktlinjerna för ansvarsfördelning.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner uppdaterade "Riktlinjer för Ansvarsfördelning" centrum mot våld.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden att godkänna uppdaterade "Riktlinjer för Ansvarsfördelning" centrum mot våld.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Riktlinjerna har uppdaterats med anledning av nytt samverkansavtal från och med 2025 samt ny socialtjänstlag. Skrivningar om att stöd till utsatta ges när det inte är möjligt att erbjuda detta i personens hemkommun har tagits bort, då personer i högre utsträckning förväntas söka stöd direkt från CMV.

Vidare har laghänvisningar uppdaterats, målgruppen reviderats (från 15 år), och tidigare begränsning av maximalt antal samtal tagits bort. Hänvisningar till placering i jourlägenheter har avlägsnats efter styrgruppens beslut om avveckling, och skrivningar avseende partnerkontakt har förtydligats

Underlag till beslut

AU § 97/2026

Tjänsteskrivelse

Riktlinjer för ansvarsfördelning CMV

Beslut SocSam

Protokoll SocSam

Justerare

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Sociala samrådsgruppen, SocSam

RIKTLINJER FÖR ANSVARSFÖRDELNING

Mellan länets kommuner och Centrum mot våld

Beslutad av: Politisk ledningsgrupp Socsam

Datum: 1 juni 2026

nnehåll

1.	Bakgrund och syfte	2
2.	Samverkan	2
3.	V ld i nära relationer	2
	Definition av v ld i nära relation	2
	Definition av närst ende	3
	Socialnämndens ansvar	3
4.	Ansvarsfördelning mellan Centrum mot v ld och länets kommuner	4
4.1	Centrum mot v lds ansvar	4
4.1.1	Individuellt stöd/samtal till v ldsutsatta och/eller deras anhöriga,	4
4.1.2	Individuellt stöd till barn och ungdomar som bevittnat v ld genom Trappan -samtal.....	4
4.1.3	Kvinnogrupsverksamhet.....	4
4.1.4	Behandling för v ldsutövare och partnerkontakt för dennes partner/fd partner.	5
4.1.5	Konsultation till yrkesutövare.	6
4.1.6	Organisera nätverksträffar	6
4.1.7	Att anordna utbildningsinsatser	6
4.1.8	Initiera samt driva strategiskt utvecklingsarbete inom omr det.....	7
4.1.9	Organisera operativ samverkan mellan myndigheter	7
4.1.10	Verka för att verksamheten följs upp.....	7
4.2	Länets kommuners ansvar	7
4.2.1	Generellt kring kommunernas ansvar	7
4.2.2	Individuellt stöd/samtal till v ldsutsatta och/eller deras anhöriga	7
4.2.3	Individuellt stöd till barn och ungdomar som bevittnat v ld genom Trappan -samtal.....	8
4.2.4	Behandling för v ldsutövare och partnerkontakt för dennes partner/fd partner	8
4.2.5	Remittering av insatser till CMV och prioritering bland uppdrag.....	8
4.2.6	Kvinnogrupsverksamhet.....	8
4.2.7	Samordnarfunktioner och deltagande i nätverksträffar	8
4.2.8	Operativ samverkan.....	9
4.2.9	Informationsspridning	9
4.2.10	Verka för att verksamheten följs upp	9

1. Bakgrund och syfte

Centrum mot våld startade i projektform 2011 och finansierades med hjälp av statliga medel fram till och med 2015. I februari 2015 beslöt sociala samrådsgruppen SocSam att permanenta verksamheten och ett samverkansavtal mellan länets sju kommuner och Östersunds kommun slöts. Några mindre revideringar i avtalet gjordes under 2017 och en mer omfattande översyn har gjorts under vintern 2022. Det nuvarande samverkansavtalet gäller från 2025-01-01 och tills vidare.

Denna riktlinje är ett tillägg till det samverkansavtal som finns mellan Östersund och länets övriga kommuner. Syftet med riktlinjen är att stärka samverkan samt att tydliggöra den ansvarsfördelning som råder mellan Centrum mot våld och individens hemkommun. Innehållet i riktlinjen är baserat på gällande lagstiftning.

Riktlinjerna kan fungera som ett stöd i det dagliga handlägningsarbetet. Länets kommuner och Centrum mot våld bör så långt det är möjligt verka för att riktlinjerna efterföljs. Till riktlinjerna finns en separat rutin för "*dokumentation av insatser*".

2. Samverkan

Det är ett gemensamt ansvar att verka för att en god samverkan ska komma till stånd mellan Centrum mot våld och länets kommuner. En god samverkan möjliggörs genom;

- Att parterna i största möjligaste mån försöker verka för att uppfylla den samverkansstruktur och ansvarsfördelning som beskrivs nedan.
- Att parterna för en kontinuerlig diskussion med varandra i syfte att försöka reda ut eventuella frågor tecken mellan varandra.

3. Våld i nära relationer

Definition av våld i nära relation

Det är viktigt att ha en bred definition av våld. WHO har fastställt en definition av våld utifrån fyra olika våldstyper. Det handlar om fysiskt, sexuellt och psykiskt våld samt försummelse. Våldet består ofta av en kombination av olika handlingar och är sällan en engångsföreteelse. I synnerhet kvinnor utsätts för återkommande hot och våld. Utöver de våldstyper som nämns ovan kan förövaren utöva ekonomisk kontroll, utöva våld mot saker (materiellt våld), våld mot husdjur och funktionshinderrelaterat våld. Hedersrelaterat våld och förtryck har flera likheter med våld i nära relationer men också några skillnader. Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas bl.a. av att det är kollektivt utövat. Det innebär att det kan vara flera förövare, t.ex. i den närmaste familjen, samt att omgivningen sanktionerar eller driver på. Kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central liksom att valet av partner inte är individens utan familjens eller ett större kollektivs angelägenhet.

Per Isdals definition av våld anger;

Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom denna handling skadat, smärtat, skrämmer eller kränker för denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill.

Definition av närstående

Begreppet "närst ende" är könsneutralt och syftar på varje person som den våldsutsatta bedöms ha en nära och förtroendefull relation till. Det kan handla om såväl makar, sambor, pojk- eller flickvänner, som föräldrar, syskon, barn eller andra släktingar. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Bedömningen om vem som kan betraktas som närst ende ska göras utifrån familje- och levnadsförhållanden i det enskilda fallet.

Socialnämndens ansvar

Socialnämndens ansvar för våld i nära relationer finns i:

- 13 kap 1 § Socialnämnden ska erbjuda brottsofferstöd. Insatsen kan riktas till både den som har utsatts för brott och dennes närst ende. I socialnämndens ansvar enligt första stycket ingår att nämnden ska vara uppmärksam på att personer kan vara i behov av insatser för att förändra sin situation, såsom kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av en närst ende man, andra personer som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av någon närst ende samt personer som är eller har varit utsatta för våld eller förtryck med hedersmotiv.
- 13 kap 8 § Socialnämnden ska erbjuda insatser som syftar till att ändra beteendet hos den som utsätter eller har utsatt närst ende för våld eller andra övergrepp. När socialnämnden erbjuder sådana insatser ska nämnden särskilt beakta säkerheten för den som utsätts eller har utsatts för våld eller andra övergrepp och för dennes närst ende.
- 18 kap 7 § Insatser när barn har utsatts för brott. Socialnämnden ansvarar för att ett barn som har utsatts för brott, och barnets närst ende, får de insatser som de behöver. Socialnämnden ska beakta att även ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närst ende är offer för brott.

4. Ansvarsfördelning mellan Centrum mot våld och länets kommuner

4.1 Centrum mot vålds ansvar

4.1.1 Individuellt stöd/samtal till våldsutsatta och/eller deras anhöriga, inkluderar stöd till dubbelt utsatta, dvs. personer med funktionsnedsättning, missbruk, hedersrelaterat, utländsk bakgrund, äldre samt personer i samkönade relationer.

Personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck från 15 år och uppåt kan få individuellt stöd av Centrum mot våld.

Individuella stödsamtal kan antingen fås genom att personen själv tar kontakt med verksamheten eller genom att socialsekreterare skickar ett uppdrag. Samtalen utformas utifrån de individuella behoven och dokumenteras i en genomförandeplan.

Insatsen kan ges i CMV:s lokaler, via telefon eller video utifrån vad som passar personen bäst.

Personal vid CMV ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att ge samtal av god kvalitet till våldsutsatta utifrån olika individers olika livssituation och förutsättningar.

Anhöriga till våldsutsatta kan själva höra av sig till CMV och få individuella stödsamtal.

4.1.2 Individuellt stöd till barn och ungdomar som bevittnat våld genom Trappan-samtal i de fall det inte är möjligt att erbjuda det i personens hemkommun.

Barn mellan fyra och 17 år kan få så kallade Trappansamtal av CMV i de fall det inte är möjligt för dem att få det av sin hemkommun. Stödet ges efter beslut om bistånd i hemkommunen.

Behandlaren upprättar en genomförandeplan och planerar och genomför insatsen (se rutin för dokumentation av insatser). Insatsen kan ges i CMV:s lokaler eller på annan trygg och barnanpassad plats dit barnet kan ta sig. I första hand används socialtjänstens lokaler i hemkommunen.

Personal vid CMV ska ha utbildning i samtalsmetoden Trappan och kunskap och kompetens att samtala med barn som upplevt våld och anpassa samtalen utifrån barns olika förutsättningar.

4.1.3 Kvinnogrupsverksamhet.

Deltagarna följer ett program med teman. Syftet med gruppen är att deltagarna skall få en fördjupad kunskap om våld, mötas utifrån liknande erfarenheter samt att vara ett stöd för varandra. Två olika grupper erbjuds, en grupp som hålls 1 gång/vecka under 10 veckor och en grupp som är särskilt anpassad för de som har lågt att komma till Östersund.

Den veckovisa gruppen hålls i CMV:s lokaler och är för våldsutsatta kvinnor över 18 år. Kvinnor som är intresserade av grupp kan själva höra av sig till CMV utan att få biståndsbeslut. Kvinnor som vill gå i grupp erbjuds först ett informationssamtal där mer information om gruppverksamheten ges och där CMV har möjlighet att ta ställning till om gruppen är lämplig/rätt hjälp. Det är inte möjligt för kvinnor med tolkbehov att gå i grupp.

Gruppverksamheten för de som har lågt att komma är för kvinnor över 20 år. Upplägget är särskilt anpassat för möjliggöra för de som inte kan delta i den veckovisa gruppen och dessa personer har

förtur till gruppverksamheten. Efter gruppverksamheten erbjuds träff. Kvinnor kan själva anmäla sitt intresse att delta. Kostnaden för att delta i gruppen, lokal, fika och lunch är kostnadsfri för kvinnorna och finansieras av CMV. Kostnader för frukost och logi och eventuella reskostnader kan kvinnorna ansöka om i sin hemkommun.

Personal vid CMV ska ha kunskap och kompetens för att leda grupper för kvinnor som upplevt våld i nära relationer.

4.1.4 Behandling för våldsutövare och partnerkontakt för dennes partner/fd partner.

Centrum mot våld ansvarar för att erbjuda samtalsbehandling för medborgare över 15 år som utövar/utövat våld i nära relation. Stödet ska ske med utgångspunkt i trygghet och säkerhet för den/de som är utsatta. Verksamheten strävar så långt det är möjligt efter att alla som vill påbörja behandling behöver godkänna att CMV får ta kontakt med den/de som är våldutsatta. Om en våldsutövare ej samtycker till partnerkontakt görs en individuell bedömning om behandling är lämplig att erbjudas utan partnerkontakt. I bedömningen ska den utsattas trygghet och säkerhet vara avgörande.

Stödet ska vara likvärdigt till alla medborgare i länets kommuner. Stödet ska anpassas utifrån individens förutsättningar och behov. I de fall andra insatser bedöms vara viktiga för att individen ska kunna förändra ett våldsamtt beteende ligger det behandlare vid CMV eller i dialog med beslutande socialsekreterare att stödja klienten att knyta dessa kontakter.

I första hand erbjuds behandling i verksamhetens lokaler eller digitalt om det bedöms fungera. Om det inte är möjligt föreslås en kombination av träffar i Östersund, telefon/videoträffar och träffar i personens hemkommun. När ovan inte är möjligt har CMV en möjlighet att träffa personen i hemkommunen för hela behandlingen. Dröjsamtalen i av kommunen lämpliga lokaler.

Medborgare kan själva höra av sig till Centrum mot våld eller få bistånd av sin hemkommun för att få behandling. En individuell behandlingsplan utformas. Vid biståndsbeslutade insatser utgår samtalen från socialsekreterarens uppdrag (se rutin för dokumentation av insatser).

Centrum mot våld ansvarar för att arbeta enligt bästa tillgängliga kunskap på området.

Generella riktlinjer för alla insatser

Om misstanke om oro för barn framkommer görs genast en anmälan om oro till barnets hemkommun enligt 19 kap 1§ Socialtjänstlagen. Vid brådskande ärenden görs orosanmälan per telefon inledningsvis och skriftlig blankett skickas per post.

CMV genomför beslutade uppdrag från hemkommunen i tur och ordning utifrån när de inkommer. Om det finns risk för att biståndsbeslutade ärenden inte kan verkställas inom 90 dagar ska CMV så långt det är möjligt se till att ärenden från ytterkommunerna (alla utom Östersunds kommun) verkställas inom 90 dagar från det att beslutet fattades.

I de fall CMV ger stöd på service till flera personer i en familj ska verksamheten samordna sina insatser så att de inte motverkar varandra. Det kan bland annat innebära att så långt det är möjligt planera för att de får starta samtidigt. Stödet ska ges med utgångspunkt i trygghet och säkerhet för den/de som är utsatta.

Personal vid CMV som genomför insatser enligt Socialtjänstlag (2025:400) bör ha kunskap om v ld och andra övergrepp av eller mot närst ende och ha förm gan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.

I de fall föräldrar till barn som varit p Barnahus behöver stöd av CMV s aktualiseras det via hemkommunen.

Telefontolk ska användas vid behov.

Personer som har skyddade personuppgifter hanteras enligt fastställd rutin.

Behandlare kan medverka vid SIP-träffar. Huvudprincipen är att ansvarig socialsekreterare i hemkommunen är den som kallar till SIP. SIP regleras i 10 kap 8-9§§ socialtjänstlagen.

4.1.5 Konsultation till yrkesutövare.

Konsultation till personal i länets kommuner är n got som anses viktigt för att kunna ge stöd av god kvalitet till alla medborgare. Personal vid CMV ska eftersträva en hög tillgänglighet under kontorstid. Verksamheten ska kunna n s via ett enhetsnummer samt via mail/kontaktformulär. r det inte möjligt att svara direkt ska personal vid CMV eftersträva att höra av sig senast nästkommande vardag.

4.1.6 Organisera nätverksträffar

för kommunernas samordnare "V ld i nära relationer" och Jämtlandstrappan i syfte att utbyta erfarenheter, sprida kunskaper, greppa över gemensamma utvecklingsfr gor m.m.

Centrum mot v ld ansvarar för att bjuda in samordnare och trappanpersonal fr n länets kommuner till fyra nätverksträffar per r.

Centrum mot v ld ansvarar för att bidra med kompetens till ärendehandledning/erfarenhetsutbyte, göra omvärldsbevakning samt förmedla denna, ge information om vad som är aktuellt p CMV samt sammanställa gemensamma utvecklingsfr gor. För trappannätverket ansvarar CMV ocks för att planera för fortbildning för trappanutbildad personal i länet. Medel för fortbildning finns avsatta i CMV:s ordinarie budget.

4.1.7 Att anordna utbildningsinsatser

Centrum mot v ld ansvarar för att:

- erbjuda en halvdag per termin där nyanställda f r regional information om vilka insatser som finns i länet samt mer ing ende information om CMV:s insatser. Personalen har g tt webbkurs om v ld och webbkurs heder innan halvdagen.

Centrum mot v ld har kompetens att:

- erbjuda utbildning i att upptäcka v ldsutövande samt v ldsutövande
- kunna skraddarsy utbildningar till kommunerna efter önskem l

I CMV:s referensgrupp förs löpande dialog kring prioriteringen av resurser för utbildning i relation till att ge stöd och insatser till målgruppen.

4.1.8 Initiera samt driva strategiskt utvecklingsarbete inom området.

Centrum mot våld ansvarar för att vara behjälplig med framtagande av rutiner och handlingsplaner, hålla sig ajour på området och sprida kunskapen till chefer och personal samt initiera och driva utvecklingsarbete på området. Utvecklingsarbete kan bedrivas inom ramen för sökta projektmedel.

4.1.9 Organisera operativ samverkan mellan myndigheter

i syfte att förbättra skydd och stöd till vuxna våldsutsatta.

Centrum mot våld ansvarar för att organisera en operativ samverkan mellan myndigheter som syftar till att förbättra skydd och stöd till vuxna våldsutsatta individer. Samverkan ska bidra till att berörda myndigheters hjälp blir aktiv, skyndsam och samordnad.

Samverkan ska vara regelbunden och bygga på person istället för funktion. I den regelbundna samverkan kan ärenden dras oidentifierat eller med samtycke från den våldsutsatta. För gör kan även väckas som är mer konsultativa. Personal vid CMV ansvarar för att förbereda ärenden inför samråd, hålla i samrådsmöten och vid behov följa upp ärenden som varit i samråd.

För att samverkan ska upprätthållas och utvecklas ligger det Centrum mot vålds personal att driva och stimulera till detta i samverkan med de samverkande parterna.

4.1.10 Verka för att verksamheten följs upp

CMV:s insatser ska systemiskt följas upp i syfte att utveckla verksamheten (se separat rutin för systematiskt arbete).

4.2 Länets kommuners ansvar

4.2.1 Generellt kring kommunernas ansvar

Varje kommun har det yttersta ansvaret för att de som vistas där får den hjälp och stöd de behöver. Personal inom kommunen ska möta barn och vuxna som upplevt våld i nära relationer samt de som utövar våld i nära relationer och ge stöd/bistånd utifrån ordinarie verksamhet.

Kommunen utreder, fattar beslut och följer upp sina ärenden för våldsutsatta barn och vuxna samt personer som utövar våld enligt 13 kap 1 och 8 §§ samt 18 kap 7 § SoL.

4.2.2 Individuellt stöd/samtal till våldsutsatta och/eller deras anhöriga

Insatsen ska i första hand ges i hemkommunen, i andra hand via CMV.

Innan beslut om individuellt samtal för våldsutsatta skickas till CMV ska hemkommunen ta ställning till om det är möjligt att erbjuda insatsen i sin hemkommun. För det möjligt så är huvudprincipen att det ges i hemkommunen. Om det på grund av; *ärendets svårighetsgrad eller komplexitet, personlig kännedom eller personal inom den egna verksamheten, egna verksamheten har svårigheter att verkställa beslutet i rimlig tid eller tillfällig avsaknad av utbildad personal* så kan beslut fattas med CMV som utförare av uppdraget.

Biståndsbeslut fattas för 6 månader.

4.2.3 Individuellt stöd till barn och ungdomar som bevittnat våld genom Trappan - samtal

Insatsen ska i första hand ges i hemkommunen, i andra hand via CMV.

Innan beslut om Trappan skickas till CMV ska hemkommunen ta ställning till om det är möjligt att erbjuda insatsen i sin hemkommun. För det möjligt så är huvudprincipen att det ges i hemkommunen. Om det på grund av; *ärendets svårighetsgrad eller komplexitet, personlig kännedom eller personal inom den egna verksamheten, egna verksamheten har svårigheter att verkställa beslutet i rimlig tid eller tillfällig avsaknad av utbildad personal* så kan beslut fattas med CMV som utförare av uppdraget.

Beslutsbeslut fattas för 6 månader.

4.2.4 Behandling för våldsutövare och partnerkontakt för dennes partner/fd partner

Behandling för våldsutövare erbjuds via CMV.

Varje kommun ansvarar för att upptäcka och motivera våldsutövare till att söka stöd att förändra ett våldsam beteende.

I första hand erbjuds behandling i CMV:s lokaler i Östersund eller digitalt. I de fall CMV:s behandlare söker till personens hemkommun för att utföra insatserna så ansvarar hemkommunen för att tillhandahålla lämpliga lokaler.

Beslutsbeslut fattas för 12 månader.

4.2.5 Remittering av insatser till CMV och prioritering bland uppdrag

De insatser som beviljas med CMV som utförare ska skickas per post till CMV, med undantag för Östersund där uppdragen skickas i verksamhetssystemet. Identifieras behov av andra insatser från socialtjänsten så meddelar CMV:s behandlare ansvarig socialsekreterare. Dokumentation sköts enligt separat rutin "Dokumentation av insatser".

I de fall CMV:s behandlare söker till personens hemkommun för att utföra insatserna så ansvarar hemkommunen för att tillhandahålla lämpliga lokaler.

4.2.6 Kvinnogrupsverksamhet

Varje kommun verkar för att sprida information om kvinnogrupsverksamheten.

Gällande gruppverksamheten för de som har lärt att våld är för kvinnor över 20 år (intensivvecka) så står CMV för lokal, fika och lunch. Gällande kostnad för frukost, logi och eventuella reskostnader ansöker kvinnorna vid behov om kostnader till detta i sin hemkommun.

4.2.7 Samordnarfunktioner och deltagande i nätverksträffar

Varje kommun ansvarar för att ha en samordnare för våld i nära relation inom Individ och familjeomsorgen som

- Deltar i nätverken för samordnare och kontaktpersoner 4 gånger per år
- Ger information till övrig personal inom Individ-och familjeomsorgen
- Är sakkunnig inom våld i nära relation i sin kommun.

4.2.8 Operativ samverkan

Kommunerna deltar i och underlättar operativ samverkan med syfte att förbättra skydd och stöd till vuxna våldsutsatta individer. Detta innefattar bland annat att vid behov delta vid samråd och delta i uppföljningar efter samråd. Samverkan ska bidra till att berörda myndigheters hjälp blir aktiv, skyndsam och samordnad.

4.2.9 Informationsspridning

Varje kommun ansvarar för att sprida information om det stöd som ges av Centrum mot våld. Kontaktuppgifter till kommunens kommunikationsavdelning bör överlämnas till personal vid CMV.

4.2.10 Verka för att verksamheten följs upp

Kommunerna bidrar vid behov med uppgifter som underlättar möjligheten att systematiskt följa upp CMV:s insatser och verksamheten i sin helhet.

Diarienummer MOTION.2026.869

§ 117 Motion från Eskil Ehnberg (M) och Viktoria Trewe (M) om att anställa kommunal läkare

Pernilla Johansson, förvaltningschef redogör för bedömning gällande motionen.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Ändringsyrkande

Eskil Ehnberg (M) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner stöd för eget yrkande.

Reservation

Eskil Ehnberg (M), Viktoria Trewe (M), Erika Ågevall (M), Tomas Edin (SD), Ulla Hallin (SD) och Mikael Nicolic (SD) reserverar sig till förmån för tilläggsyrkandet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar enligt hälso- och sjukvårdslagen för hälso- och sjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskenivå inom särskilda boenden, bostäder med särskild service och hemsjukvård, inklusive rehabiliteringsinsatser genom arbetsterapeut och fysioterapeut. Läkarinsatser har sedan ÄDEL-reformen 1992 varit regionens ansvar.

Efter ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (HSL) under 2026 ges kommunerna möjlighet att anställa eller anlita egna läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården. Syftet är att stärka kontinuitet,

tillgänglighet och medicinsk kompetens för äldre och personer med omfattande vårdbehov. Regionerna har fortsatt ansvar för att tillhandahålla nödvändiga läkarresurser och samverka med kommunerna.

SKR och Socialstyrelsen betonar vikten av god läkarmedverkan, kontinuitet och samverkan mellan huvudmännen, men förordar inte ett generellt kommunalt övertagande av läkaransvaret. Kommunalt anställda läkare bedöms kunna bidra till ökad kontinuitet, förbättrad samordning och ökad tillgänglighet till medicinska bedömningar i patientens hemmiljö. Det finns samtidigt betydande utmaningar i form av ökade kostnader, rekryterings-svårigheter och risk för otydlig ansvarsfördelning mellan aktörerna.

Vård- och socialförvaltningens bedömning är att utvecklad samverkan och förbättrad läkarmedverkan inom ramen för nuvarande ansvarsfördelning är en mer ändamålsenlig lösning än att kommunen etablerar en egen läkarorganisation. Bedömningen är därför att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl för kommunen att anställa egna läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Beskrivning av ärendet

Motionärerna Viktoria Trewe (M) och Eskil Ehnberg (M) har inlämnat en motion om att anställa läkare i kommunens hälso- och sjukvård för att säkerställa tillgången till läkare i särskilda boenden. I motionen påtalas att det idag är bristande tillgänglighet, svag kontinuitet och återkommande svagheter med att få medicinska bedömningar i tid som kan komma att drabba de mest sköra i samhället.

Ny lagstiftning

Under 2026 har riksdagen beslutat om förändringar i HSL som innebär att kommuner får möjlighet att själva anlita eller anställa läkare för den kommunala hälso- och sjukvården, exempelvis inom särskilda boenden och hemsjukvård.

Reformen motiveras bland annat av ökande vårdbehov hos äldre och återkommande brister i regionernas läkarmedverkan och syftet är att stärka kontinuiteten, tillgängligheten och den medicinska kompetensen i vården av äldre och personer med omfattande och sammansatta vårdbehov.

I och med ikraftträdandet den 1 augusti 2026 finns ett uttryckligt lagstöd för kommunal läkaranställning inom den verksamhet som kommunen ansvarar

för. Möjligheten att anställa läkare innebär dock inte att regionens ansvar för läkarmedverkan upphör. Regionerna kommer fortfarande ha ett övergripande ansvar för att avsätta de läkarresurser som behövs och att samverka med kommunerna.

Ansvarsfördelningen mellan huvudmännen behöver även fortsättningsvis regleras genom avtal och samverkansöverenskommelser.

SKR:s och Socialstyrelsens bedömningar

SKR har under många år beskrivit att den nuvarande ansvarsfördelningen mellan kommuner och regioner ofta skapar problem med kontinuitet, tillgänglighet och samordning i vården av äldre personer med komplexa behov. Samtidigt har SKR varit försiktig med att förespråka ett generellt kommunalt övertagande av läkaransvaret. Organisationen har i huvudsak betonat behovet av bättre samverkan mellan kommun och region, tydligare avtal om läkarmedverkan, stärkt kontinuitet genom fasta läkarkontakter och utveckling av den nära vården.

SKR har generellt framhållit att huvudproblemet inte främst är vem som är arbetsgivare för läkaren, utan att läkaren faktiskt är tillgänglig för patienterna och integrerad i vårdteamet.

SKR har i arbetet med omställningen till nära vård framhållit vikten av god tillgång till läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården samt betydelsen av kontinuitet och samverkan mellan huvudmännen. SKR har dock inte generellt förespråkat att kommunerna ska överta ansvaret för läkarinsatser, utan har främst betonat behovet av fungerande samarbetsformer mellan region och kommun samt tydliga överenskommelser om läkarmedverkan.

Socialstyrelsen har i flera rapporter om vård av äldre och omställningen till nära vård pekat på att bristande läkarmedverkan i kommunal vård är en patientsäkerhetsrisk och bidrar till fler akuta sjukhusinläggningar, sämre kontinuitet, svårigheter med läkemedelsgenomgångar och brister i vårdplanering och palliativ vård. Socialstyrelsen har däremot normalt inte tagit ställning för en viss huvudmannamodell för kommunal eller regional anställning av läkare. Myndighetens fokus har varit att säkerställa att patienterna får tillgång till den medicinska kompetens som behövs, oavsett organisatorisk lösning.

Bedömda fördelar med kommunalt anställda läkare

Flera potentiella fördelar har identifierats med en modell där kommunen har egna läkare knutna till hemsjukvård och särskilda boenden. En kommunal läkarorganisation kan bidra till ökad kontinuitet för patienter med stora och långvariga vårdbehov genom att samma läkare följer patienten över tid. Detta kan förbättra kvaliteten i den medicinska bedömningen och minska risken för vårdrelaterade misstag.

När läkare ingår i kommunens vårdteam skapas även förutsättningar för ett närmare samarbete mellan läkare, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Detta kan bidra till snabbare medicinska beslut, effektivare vårdplanering och förbättrad samordning av insatser. Ökad tillgänglighet till läkarbedömningar i patientens hem kan också minska behovet av transporter till vårdcentral eller akutmottagning samt bidra till att förebygga sjukhusinläggningar.

Bedömda nackdelar och utmaningar

Det finns ett antal utmaningar kopplade till en kommunal läkarorganisation. Läkare utgör en resurskrävande personalkategori och en kommunal organisation skulle innebära ökade kostnader för löner, administration, fortbildning, jourlösningar och medicinskt ledningsansvar. Det finns även betydande rekryteringsutmaningar inom läkarkåren nationellt. För mindre och medelstora kommuner kan det vara svårt att attrahera och behålla läkarcompetens i konkurrens med regioner och privata vårdgivare.

Ytterligare en utmaning är risken för otydlig ansvarsfördelning mellan kommun och region. Om båda huvudmännen bedriver läkarverksamhet inom samma patientgrupp finns risk för dubbelarbete, parallella vårdstrukturer och oklarheter kring medicinskt ansvar.

Vård- och socialförvaltningens bedömning

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om vikten av god tillgång till läkarmedverkan och kontinuitet för personer som bor i särskilda boenden. Det finns potentiella fördelar med kommunalt anställda läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården, framför allt avseende kontinuitet, tillgänglighet och samverkan kring patienter med omfattande vårdbehov. Även om lagstiftningen från 2026 möjliggör för kommuner att anställa egna läkare, finner förvaltningen att de organisatoriska, ekonomiska och kompetensförsörjningsmässiga utmaningarna med en kommunal läkarorganisation är betydande.

Regionen har enligt hälso- och sjukvårdslagen ett fortsatt ansvar för att tillhandahålla de läkarresurser som kommunen behöver för att kunna erbjuda en god och säker vård.

Under 2025 deltog länets kommuner i framttagande av ett nytt hälso- och sjukvårdavtal som började gälla 2026, där bl. a. tillgången på läkare uttalas.

I avtalet finns överenskommelser om kontinuitet, samverkan och arbetssätt mellan regionen och kommunerna. I och med framtagande av avtalet finns bättre förutsättningar för samverkan än tidigare. Utvecklade samverkansformer och en förbättrad läkarmedverkan inom ramen för nuvarande ansvarsfördelning mellan kommun och region framstår som en mer ändamålsenlig lösning än att anställa egna läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Förvaltningens bedömning är att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl för kommunen att anställa egna läkare inom den kommunala hälso- och sjukvården. En kommunal läkarorganisation riskerar både att medföra ökade kostnader och svårigheter att rekrytera och behålla läkarkompetens samt en otydlig ansvarsfördelning mellan huvudmännen. Utvecklade samverkansformer och förbättrad läkarmedverkan inom ramen för nuvarande ansvarsfördelning mellan kommun och region är en mer ändamålsenlig väg än att kommunen bygger upp en egen läkarorganisation.

Underlag till beslut

AU § 98/2026

Tjänsteskrivelse

Motion (M)

Principer för samverkan och ekonomisk reglering gällande hälso- och sjukvård i hemmet.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Diarienummer SN.2026.10 700

§ 118 Aktuell information 2026

Pernilla Johansson, förvaltningschef informerar.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Yrkande

Ordföranden föreslår att socialnämnden tar del av informationen

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden informeras om:

- Läget under sommaren 2026 som varit förhållande stabilt med undantag för kortare period med hög sjukskrivning och avbokning på sjuksköterskor med kort varsel som påverkat situationen för den ordinarie bemanningen.
- Aktivitetssamordnare rekryterad.
- Anhörigsamordnare rekrytering pågår.
- Utvecklingsarbete kring kost/nutrition i område norr.
- Läget kring aktivitetskravet för försörjningsstöd.

Diarienummer SN.2026.27 709

§ 119 Internkontroll Tillsyn av alkohol och tobak enligt tillsynsplan 2026

Sandra Henriksson, miljö-, och byggchef redovisar internkontroll för tillsyn.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden har tagit del av och godkänner redovisningen av internkontrollen för tillsyn av alkohol och tobak enligt tillsynsplanen 2026.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Socialnämnden har tagit del av och godkänner redovisningen av internkontrollen för tillsyn av alkohol och tobak enligt tillsynsplanen 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av internkontroll för alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, receptfria läkemedel, folköl samt rökfria områden lämnas till socialnämnden två gånger per år, en gång i augusti och en gång vid det första sammanträdet nästkommande år.

Under 2026 har den heltidstjänst som avsatts för området fördelats mellan två handläggare. Miljö- och byggavdelningen har under det första halvåret 2026 fortsatt haft en underbemanning inom livsmedelsområdet, vilket inneburit att resurserna för alkohol- och tobakstillsyn har varit något lägre än en heltidstjänst. Prioritering har gjorts av granskning av restaurangrapporter och inkommande ärenden. Både inre och yttre tillsyn har genomförts i den mån det varit möjligt.

För att effektivisera arbetet kontrolleras flera lagstiftningsområden vid samma verksamhetsbesök. Exempelvis kontrolleras tobak, folköl, tobaksfria nikotinprodukter, elektroniska cigaretter och receptfria läkemedel i butiker samtidigt som livsmedelskontroller genomförs. Planeringen läggs även upp så att olika kommundelar besöks samlat, vilket möjliggör kontroll av rökfria skolgårdar när tid finns i samband med tillsynsbesöken.

Alkohol

Strömsunds kommun har 23 stadigvarande serveringstillstånd samt ett nytt ärende under handläggning i augusti. Under första halvåret 2026 har 11 tillfälliga serveringstillstånd sökts och beviljats i kommunen.

Under årets första tillsynsomgång genomfördes yttre tillsyn vid sex verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd samt tre verksamheter med tillfälliga serveringstillstånd. Tillsynen genomfördes i samband med Dundermarknaden. Ett av de tre tillfälliga serveringsställena var stängt vid tillsynstillfället. Ytterligare tre tillsynsomgångar är planerade under 2026.

Den inre tillsynen av verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd har påbörjats och genomförs löpande under sommaren och hösten. Under 2026 omfattar tillsynen prövning av personlig vandel samt löpande kontroll av verksamheternas sociala medier, webbplatser och inkomna ordningsvaktsrapporter.

Vid granskning av marknadsföring i verksamheternas digitala kanaler upptäcktes erbjudanden som föranledde en utredning. Utredningen resulterade i att verksamheten tilldelades en erinran.

Samtliga restaurangrapporter har granskats och årsdebiteringen för 2026 har genomförts.

Folköl

Strömsunds kommun har 17 verksamheten som bedriver folkölsförsäljning. Under första halvåret 2026 har fem verksamheter fått tillsyn av sin försäljning. Resterande verksamheter planeras att få sin tillsyn under hösten och vintern.

Tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter

Strömsunds kommun har 17 verksamheter med tillstånd för tobaksförsäljning. Vidare säljer 17 verksamheter tobaksfria nikotinprodukter och 16 verksamheter säljer elektroniska cigaretter. I samband med Dundermarknaden hade även en verksamhet ett tillfälligt marknadsstånd för försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och elektroniska cigaretter vid hembygdsgården.

Samtliga verksamheter med stadigvarande tillstånd har fått inre tillsyn under våren 2026. Vid tillsynen kontrollerades den personliga vandeln hos personer med betydande inflytande (PBI) i verksamheterna.

Yttre tillsyn har genomförts vid fyra verksamheter som säljer tobak och tobaksfria nikotinprodukter samt vid två verksamheter som säljer elektroniska cigaretter. Tillsyn genomfördes även vid den tillfälliga verksamheten under Dundermarknaden. Övriga verksamheter kommer att prioriteras under hösten och vintern.

Rökfria områden

I samband med yttre tillsyn av stadigvarande och tillfälliga serveringstillstånd kontrolleras de rökfria uteserveringarna och eventuella rökfria inhägnade områden på festivaler eller större evenemang.

I tillsynsplanen för 2026 framgår det att samtliga skolgårdar ska kontrolleras under året. Strömsunds kommun har 24 skolgårdar till förskolor, grundskolor, högstadieskolor samt gymnasiet. Under första halvåret 2026 har sju skolgårdar kontrollerats.

Receptfria läkemedel

I kommunen har vi 12 verksamheter som bedriver försäljning av receptfria läkemedel. Under första halvåret av 2026 har två verksamheter fått tillsynsbesök. Övriga verksamheter kommer prioriteras under hösten och vintern.

Övrigt

Tillsynsverksamheten har även påverkats av att betydande resurser under början av 2026 har behövt avsättas för arbetet inför den kommande omorganisationen i kommunen.

Regeringen beslutade om att slopa matkravet och kravet på sittplatser samt ändra informationen som ska delges besökare vid gårdsförsäljning. De nya uppdateringarna i lagen trädde i kraft 1 juni 2026 och har inneburit en del administration i form av uppdaterade riktlinjer, nya mallar, uppdaterad information på den externa hemsidan och beställning av nya broschyrer till verksamheterna.

Handläggarna deltar i samverkansmöten med Polisen för planering av gemensamma tillsynsinsatser. Dessa möten hålls fortsatt två gånger per år.

Större samverkansmöten med regionens samtliga alkoholhandläggare genomförs cirka en gång per månad. Under 2026 har mötena dock saknat en utsedd moderator från Länsstyrelsen, vilket tidvis har medfört att informationsutbytet fördröjts.

Underlag till beslut

AU § 94/2026

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Miljö- och byggchef

Alkohol- och tobakshandläggare

Diarienummer SN.2026.12 709

§ 120 Delgivning 2026

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av delgivningar som läggs till handlingarna.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden tar del av delgivningar som läggs till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Handlingar som delges socialnämnden:

Protokoll 2026-06-15 KF §87 Bokslutsprognos per april 2026.

Protokoll 2026-06-15 KF §106 Avsägelse från Inga-Maj Persson (S).

Protokoll KF §86 Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen (M).

Diarienummer SN.2026.11 709

§ 121 Delegationsbeslut 2026

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av redovisade delegationsbeslut som läggs till handlingarna.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden tar del av redovisade delegationsbeslut som läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Delegationsbeslut enligt förteckning redovisas.

Underlag till beslut

Förteckning delegationsbeslut serveringsärenden.

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
BJÖRN MORGAN OLSSON	a388879c90b98be6a877f	04.09.2026	Mobilt BankID SE
	77b4daa529d4b23287b	08:55:31 CET	

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Nils Eskil Ehnberg	6c644cc6d5a862006232	04.09.2026	Mobilt BankID SE
	9e53dcc8d69f67b0dd16	09:01:31 CET	

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
EVA INGEBORG LIF	597ef0e168de39a2dc907	04.09.2026	Mobilt BankID SE
	08de01cb217dc063a7e	09:16:40 CET	

Document reference: 03cf474b-17ea-315f-8fae-8fc9ff2fbc1a

- This is a PDF document digitally signed by IN Groupe's E-Signing service.
- The document's integrity is protected by signing and sealing the contents with a certificate issued to IN Groupe by a third party. Validating the signature confirms that the contents have not been modified since the time of signing.
- For more information about document formats, see <https://doc.ingroupe.com/developer>